www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 286. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 8. грудня, 1928.

VOL. XXXVI. No. 286. Jersey City, N. J., Saturday, December 8, 1928. THREE CENTS.

DEPARTMENT OF THE LIBRARY DEC 1 1 1928 UNIVERSITY OF ILLINOIS

ЗАПОВІДАЄ ВЕЛИКІ КОРИСТИ З ПОДОРОЖІ ГУВЕРА

ПЕРУАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Є ТОЇ ДУМКИ, ЩО ПРОТИ-АМЕРИКАНСЬКА ПРОПАҐАНДА ПОХОДИТЬ З ЕВРОПИ. ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ БУДУТЬ МАТИ У СВОЇХ РУКАХ ПРОВІД, А СЕ ВИЙДЕ ВСІМ НА ДОБРЕ.

ЛІМА, Перу, 6. грудня. — Президент републики Перу, Августо Б. Леґіа, мав розмову з американськими кореспондентами відносно подорожі Гувера. Він заявив, що та подорож причиниться до закріплення приязни між Злученими Державами й републиками Полудневої Америки. Леґія є горячим приклонником доктрини Монро. Він не вірить в імперіялізм Злучених Держав, бо всі ті імперіялістичні поголоски походять з Европи і Мексика. Причина тої антиамериканської пропаґанди лежить у торговельній конкуренції. Европа мала досі ринки Полудневої Америки в своїх руках, а тепер вони починають переходити в руки Злучених Держав. А з того велика користь як для Злучених Держав так і для републик Полудневої Америки, яка має де збути свої сирівці.

НОВИЙ ДРУКАРСЬКИЙ ВИНАХІД.

ДІЙСНЕ ДРУКАРСЬКЕ ЧУДО. ПОТИСКАЮТЬ В ОДНІМ МІСТІ НА МАШИНІ, А ДРУКУЮТЬ У ТІМ САМІМ ЧАСІ В СОТКАХ ИНШИХ МІСТ БЕЗ ДРУКАРІВ.

РАЧЕСТЕР, 6. грудня. — Людина являється знова побідником часу і місця. Френк Дж. Ґеннет демонстрував перед видавцями, редакторами й урядовцями великих ґазетних підприємств нову машину, яка, пущена в рух, пускає автоматично такі самі машини по инших містах на віддаль яких 1000 миль. Все те діється при помочі електричної струї, подібно як при бездротнім телеґрафі. Одна людина обслужить тисячі машин. Всі признали, що винахід зробить цілковиту революцію, особливо, коли ходить о розміщення ґазетних новин.

КАТАСТРОФА НА ВЕСТРИС ЗАГАДОЧНА.

ХОЧ ВИНА ЗА СМЕРТЬ 111 ЗАТОНУВШИХ СПАДАЄ НА КАПІТАНА КОРАБЛЯ.

НЮ ЙОРК, 6. грудня. — Морський експерт, капітан Е. П. Джіссоп, прочитав вчора перед комішенером О'Нейлом свій звіт у справі доходжень над причинами катастрофи, що стрінула Вестрис. Виходить, що причини годі знайти, бо вода продерлася якимсь чудом в куток корабля. Зате можна цілком певно твердити, що коли корабель не міг бути вратований, то можна було цілком певно виратувати всіх людей, колиби капітан Кері був вислав у своїм часі кличі о ратунок.

ЖЕРТВИ ЕКСПЛЬОЗІЇ.

ТРОХ ЛЮДЕЙ ЗГИНУЛО, А 7 РАНЕНИХ.

НЮ ЙОРК, 6. грудня. — В саме полудне наступив вибух при 420-424 Іст 108 улиця. Трох людей згинуло на місці. Побило рівнож і трох пожарників, котрі пішли шукати за чотирма робітниками, що були присипані румовищами.

Катастрофу спричинила експльодуюча мішанина, якої уживали до фабрикації середника для усунення мальовила.

КРІЗМУС ЗА ПЛЕЧИМА.

БО ЩО ДНЯ ПРИДЕРЖУЮТЬ СВІЖІ ТРАНСПОРТИ АЛЬКОГОЛЮ.

НЮ ЙОРК, 6. грудня. — Прибережна залога, що слідить за пачкарями алькоголю, має тепер добре заняття. Бо саме тепер найбільший рух. Вчора придержано алькоголю на $75,000. Велика скількість походить з французького корабля Іль де Френс.

КЕЛОҐ ГОТОВ ДО НОВОЇ НАРАДИ.

ЯК ТІЛЬКИ АНГЛІЯ ХОЧЕ НОВОЇ МОРСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ, ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ НЕ ВІДМОВЛЯТЬСЯ ВІД НЕЇ.

ВАШИНҐТОН, 6. грудня. — У відповідь на критику, з якою стрінулася в Анґлії будова нових 15 американських кружляків, заявив секретар стейту Келоґ, що Злучені Держави готові кождої хвилі згодитися на нові наради в справі обмеження зброєння на морі, як тільки Анґлія згодиться на таку конференцію.

ПРИПИНЮЮТЬ СПЕКУЛЯЦІЮ.

ОБМЕЖУЮТЬ КРЕДИТ, БО КАЖУТЬ ПЛАТИТИ ЗА НЬОГО 12%.

НЮ ЙОРК, 6. грудня. — На нюйоркській біржі наступила паніка, яка потягнула за собою за один день сотки мілінів утрати в вартісних паперах. Усі вони попадали, бо піднесено процентову стопу на 12%. Багато спекулянтів мусіло продавати папери, бо не мали чим доповнити свойого марджіну.

НОВІ ГРОШІ.

ВАШИНҐТОН, 6. грудня. — З новим роком вийде нова емісія 5 ріжних родів банкнотів. Нові гроші будуть з сильного паперу і коротші, а тим самим вигідніші.

ЖІНКИ ВИБРАЛИ ГУВЕРА.

НЮ ЙОРК, 6. грудня. — Томас Десмонд, президент Молодечого Републиканського Клюбу в Ню Йорку, заявив, що Гувера вибрали жінки, бо мали до нього більше довіря ніж до Смита. Вправді католики тут у гіршім положенню, коли ходить о вибір президента, але Гувер був би вийшов, колиб Смит не був католиком.

ЛІТАКИ БУДУТЬ БЕЗПЕЧНІ.

НЮ ЙОРК, 6. грудня. — На річних зборах Товариства Механічних Інжинірів ствердили всі бесідники, що в дуже короткім часі літаки будуть так уліпшені, що вже не буде ніякої небезпеки для подорожних.

Американські Українці протестують проти польських звірств.

PROTEST AGAINST POLISH OUTRAGES.

PALMERTON (PA.). UKRAINIANS PROTEST POLISH OUTRAGES.

PALMERTON, PA., December 4, 1928. — The St. Nicholas Society, a local fraternal order, held on December 4, a monthly meeting, at which a resolution protesting against Polish outrages against Ukrainians in Lviv, Galicia, was passed. The meeting resolved sent to Honor. Frank Be. Kellogg, the Secretary of State, the following resolution:

The St. Nicholas Ukrainian National Society 369. of Palmerton, Pa. on its monthly meeting, held December 2, 1928, at Delaware Avenue and First Street, Palmerton, Pa., hereby protests against merciless persecution of Ukrainian people by Polish Government.

The Polish mobe provoked a riot on November 1, 1928, at Lemberg, Galicia, which was utilized by the Polish Government for the ruthless oppression of the Ukrainian people.

We appeal to you hereby to use yor influence with the Polish Government and reduce the sufferings of our people under Polish rule.

Respectfully yours,

William Dutko, President;
S. D. De Metrick, Secretary.

МУСОЛІНІ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ ПРИСУДОМ.

Мусоліні провів через раду міністрів призначення спеціяльної пенсії вдові вбитого консуля Нардіні. Цю пенсію Мусоліні вважав потрібним призначити, щоб облекшити загальне обурення в Італії проти французького суду за легку кару вбийникови італійського генерального консуля Нардіні в Парижі. Притім Мусоліні зазначив, що це „варварське вбивство" відобрало життя людині, яка була вірним слугою фашистівського режіму.

ПАШТЕТ НА 20 ТИСЯЧ ОСІБ.

В анґлійськім містечку Денбі Дел відбулося заходом міської управи приняття 20 тисяч осіб. Серед численних страв загальну увагу звернув паштет з мяса й бараболі. Паштет цей важив 500 кільоґрамів; 250 осіб подавало його до столу.

В ТУРЕЧЧИНІ СВЯТКУВАТИМУТЬ НЕДІЛЮ.

Анґорський уряд наміряє впровадити в Ту, чині неділю як день спочинку, замісць дотеперішньої пятниці.

ЖІНКА — ПРОФЕСОР В ЮГОСЛАВІЇ.

Першою жінкою, яку іменовано професором у Югославії, є д-р Ксенія Анастасієва. Вона стала професором на фільософічному виділі.

ЖАНДАРМСЬКИЙ ТЕРОР НА ЗАКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Після масової кривавої масакри в Бороняві прийшла черга на масові труси в Великому Бичкові. Дня 15 і 16 жовтня наїхало до Бичкова 40 жандармів і через два дні переводили труси й тероризували населення. Труси переведено в 200 домах, забрали всі українські книжки, куплені в книгарні в Празі. Крім цього позабирали журнали й ґазети, що леґально виходять в Ужгороді, а саме: „Наша Земля", „Карпатська Правда", „Працююча молодь" і т. д. Жандарми поводилися підчас трусів грубо, тероризували й ображували національне почуття. Вислід масових трусів у Великому Бичкові виявив, що в селі не діялося нічо такого, що нарушувалоби закони чехословацької республики й що одинока ціль жандармського нападу була в тому, щоби стероризувати населення.

300 МІЛІОНІВ ЗОЛОТИХ З ПРОДАЖІ ЯЄЦЬ.

Годівля курей є в Данії дуже поширена. Данія начислює 20 мілінів курей, цебто майже по 6 на кожного мешканця. Купці яєць взаїмно порозуміваються так, що сьогодня вивіз яєць з Данії є просто одним із світових рекордів. В 1925 р. з Данії вивезено більше як 8 мілінів кільоґрамів яєць, цебто біля 200 мілінів штук яєць вартости 300 мілінів золотих.

ЖІНКА — ГУБЕРНАТОРОМ КАЛУГИ.

Серафину Любімову, колишню фабричну робітницю, вибрали головою Центрального Виконавчого Комітету провінції Калуґа. Цей уряд рівнозначний з давнішим ґубернаторським. Адміністраційні здібности „молодої ґубернаторки" є темою оживленої дискусії серед громадян.

ЗАВИСОКО ПОЛЕТІВ.

Майор еспанської артилерії Ґарція хотів показати, що він підлетить бальоном так високо, як ще ніхто доси. Полетів, але коли бальон впав назад на землю, в лодці бальона знайшли Ґарцію неживого. Лікарі сказали, що він вдушився через брак воздуху. Інструмент, який мірить висоту і який був у лодці, показував, що бальон був 12 тисяч метрів високо. Так високо воздух є вже такий рідкий, що Ґарція немав чим дихати і вдушився.

ЯК ПОВОДИТЬСЯ ЧЕСЬКА ВЛАДА З УКРАЇНСЬКИМ НАСЕЛЕННЯМ.

Дня 26. вересня до Євки Мушак у Волосянці прийшли два жандарми й зажадали 108 корон як залеглий податок. Мушак показала свою податкову книжку на доказ, що заплатила податок. Але це нічого не помогло й жандарми зажадали від неї видачі корови. Притиснена жандармами, бідна жінка позичила гроші і заплатила згадану суму. Два дні потім пішла до податкового уряду, де переконалася, що гроші в сумі 108 корон заплачені і тому зажадала звороту грошей, які заплатила другий раз, а які мусіла позичити. Одначе в уряді відповіли їй, що ці гроші стягнуть при обчисленню податку в осени. В той спосіб наражається населення не лишень на матеріяльну страту, але й на секатуру зі сторони жандармів.

НОВИЙ ПРИСУД СМЕРТИ В ЛЕНІНҐРАДІ.

В Ленінґраді розстріляно директора державного горівчаного промислу Кісєєва, який здефравдував 20 мілінів рублів.

БЕЗРОБІТТЯ В НІМЕЧЧИНІ.

За першу половину листопада число безробітних у Німеччині збільшилося з 764,000 до 904,000 робітників. Сюди не зараховані ще 250,000 робітників з Рур, які в той час страйкували. В той самий час минулого року було 518,000 безробітних.

НАПАД НА ЛИСТОНОША.

В Ґрудзьондзу напало трох бандитів на грошевого листоноша Болєслава Сверковского. Листоноша, ударений молотком у голову, впав непритомний на землю. Поліція й прохожі придержали одного зі справників нападу, Ляндава, який держав у руках зрабованих 10 тисяч золотих.

НАШІ ЛІСИ.

Від січня до серпня ц. р. вивезено з Польщі 3,412,419 тон матеріялу й деревних виробів вартости 396,599,000 зол. В тім самім часі вивезено минулого року 4,523,244 тон вартости 416,848,000 зол. Майже весь той вивіз іде з українських земель під Польщею. Залісюють слабо, або й цілком ні. Незабаром наші гори вилисіють, землю сполочуть дощі і населення тих околиць, позбавлене всякої можности прожитку, вигине. Повені щораз то частійше нищити-муть поля на долах.

МОРД З РОЗПУКИ.

Львівський суд звільнив від вини та кари 55-літнього господаря з Вишеньки, Івана Кота, за вбивство свого зятя Олекси Лемеха. Спонукою до злочину, до якого обвинувачений признався, було знущання Лемеха над Котом, що записав усе майно своїй жінці, а жінка переписала його на доньку, коли ця вийшла замуж за Лемеха. Кіт не лише не мав змоги жити в своїй хаті, але мав ще поважні дані на те, що Лемех звів йому жінку. Кіт покинув на якийсь час рідну хату і жив як наймит по чужих, гадаючи, що обставини в його хаті змінять-ся. Затуживши за ріднею, побачив, що в ній стало все ще гірше; тоді в розпуці одної ночі зарубав сокирою Лемеха.

ВИБУХ БОМБИ У ЛЬВОВІ

СИЛЬНО УШКОДЖЕНО ЛЬОКАЛЬ ВШЕХПОЛЬСЬКОЇ ҐАЗЕТИ „СЛОВО ПОЛЬСКЕ".

ВАРШАВА, 6. грудня. — В редакцію напівурядової ґазети „Слово Польске" принесено з почти пакунок. Коли управитель ґазети хотів його розвязати, в ньому вибухла бомба.

Управитель є лише легко ранений, але вибух заподіяв великі матеріяльні шкоди. Тепер переводиться слідство, коли й де цю бомбу надано на почту. На цей день припало свято св. Миколая, коли почтою пересилається багато ріжних подарунків, тому буде важко перевести успішне слідство.

(„Слово Польске" — це найбільш українożерна польська ґазета. — Ред.).

ХТО ПРАВИТЬ СОВІТСЬКОЮ РОСІЄЮ?

НЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО, А ПОЛІТИЧНЕ БЮРО ПРАВИТЬ НЕЮ. З ДЕВЯТЬОХ ЧЛЕНІВ НОВОВИБРАНОГО ПОЛІТБЮРА СІМ НІКОЛИ НЕ ХОДИЛИ ДО ШКОЛИ.

МОСКВА, 6. грудня. — Політичне Бюро офіційного становища в уряді совітської Росії не має, але воно править нею. Тепер у складі Політичного Бюра нема жадного Жида.

Лише два члени Політбюра, Молотов та Бухарін, мають освіту. Сам Сталін скоро втік зі школи й став професійним революціонером. Раніше Політбюро мало в свойому складі освічених комуністів, але вони тепер у більшости прохододжують свої підошви в холоднім Сибірі.

Політбюро зорґанізовано так, що в ньому є представники всіх галузей державного управління, крім справ закордонних. Але зате міжнародню політику веде не Чічерін і не Літвінов, а Сталін.

Сталін старанно підобрав склад Політбюра й через нього контролює всю Росію, хоч не має жадного офіційного становища в уряді.

ДИКТАТУРА В ХОРВАТІЇ.

ПРАВИТЕЛЬСТВО ЮГОСЛАВІЇ ПРИЗНАЧИЛО ДО ЗАГРЕБУ ВІЙСЬКОВОГО ДИКТАТОРА.

ВІДЕНЬ, 6. грудня. — З огляду на останні кріваві заворушення в Загребі туди призначено з Білгороду полковника Максімовича, що має стати військовим диктатором Хорватії. Він замінить дотеперішнього префекта поліції в Загребі, Зрлєна.

Светозар Прибішевіч, президент Незалежної Демократичної Югославянської Партії, говорить, що призначення військового префекта в Загребі є актом неконституційним.

ПОВСТАННЯ В АФҐАНІСТАНІ РОЗРОСТАЄТЬСЯ.

ВОЖД ПОВСТАНЦІВ ВИЗНАЧИВ НАГОРОДУ ЗА ГОЛОВУ КОРОЛЯ АФҐАНІСТАНУ.

ЛОНДОН, 6. грудня. — З Індії повідомляють, що повстання проти Амануляґа, короля Афґаністану, розростається. Вожд повстанців Бача Сакав визначив велику винагороду за голову короля. Амануляґ таксамо визначив високу ціну за голову Бачі Сакава.

Сподіваються, що Европейці в столиці Афґаністану, Кабулі, незабаром лишаться без харчів, бо візники відмовляються возити харчі, боячися попасти в руки повстанців.

КОРОЛЕВИ АНГЛІЇ ЛЕКШЕ.

ПЕРШИЙ РАЗ ЗА 17 ДНІВ ХВОРОБИ ОФІЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ НОТУЄ ЗАМІТНЕ ПОЛІПШЕННЯ В СТАНІ ЙОГО ЗДОРОВЛЯ.

ЛОНДОН, 6. грудня. — Останню ніч король добре спав, горячка зменьшилася й запалення легенів стало слабнути. Професори, котрі лічать короля, вважають це за поворот до ліпшого, але не є виключені нові ускладнення.

Для параліжування мряки, що почалася вчора в Лондоні, в кімнаті хворого поставлені спеціяльні лямпи.

ЛОНДОН ЛЕГКО ЗНИЩИТИ.

42 ТОНИ ГІРЧИЧНОГО ГАЗУ МОЖУТЬ ЛЕГКО ОТРУТИ ВСЕ НАСЕЛЕННЯ ЛОНДОНУ.

ЛОНДОН, 6. грудня. — Промовляючи на зборах анґлійського товариства Ліґи Націй, Айра Госбурі заявив, що на протязі 12 годин можна випустити з літаків 42 тони гірчичного ґазу. Цієї скількости досить, щоби знищити все, що жиє в Лондоні.

Одинока можливість запобігти новим страшним засобам майбутньої війни це та, щоби надати Лідзі Народів право санкцій проти держав, що будуть нападати на инші держави.

СМИРНУ ЗАЛИЛА ВОДА.

ВИЛИВ ВОДИ З РІКИ ЗАЛИВ ЗОВНІШНЮ ЧАСТИНУ МІСТА ІЙ БАГАТО ОКОЛИЧНИХ СІЛ.

ЦАРГОРОД, 6. грудня. — Старе місто Смирна, що на свойому віці багато разів горіло й руйнувалося землетрусами, тепер зазнало ще нового лиха. Довгими тижнями в районі Смирни падав великий дощ, що причинився до виливу ріки.

Бурні потоки води залили багато сіл та долішню частину міста Смирни. Глибина води доходить місцями до 5 стіп. Покищо занотовано двоє утоплених, а 62 доми змиті водою.

ПУСТІ БАЛАЧКИ.

НІЧОГО НЕ ВИЙШЛО З НАРАД КОМІСІЇ ЛІҐИ НАЦІЙ ПО КОНТРОЛІ ВИРОБНИЦТВА ВОЄННИХ ПРИПАСІВ.

ЖЕНЕВА, 6. грудня. — Всі праці комісії Ліґи Націй по обмеженню узброєння держав не дали жадних наслідків. Тепер комісія подасть найближчому засіданню Ради Ліґи Націй своє заключення, що ще не на часі скликати міжнародню конференцію для вироблення засобів контролі виробництва воєнних приладів і зброї.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES. Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: „SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НЕВІДКЛИЧНА СПРАВА

В американськім конгресі внесено спільну резолюцію обох палат конгресу за зміною американської конституції в тому напрямі, щоби конгрес міг видавати закони про працю жінок і дітий у фабриках.

Справа ся незвичайно важна й має вже довгу історію, а історія ся наскрізь оригінальна, „американська".

В американських фабриках діти робили здавна, від самого початку промислової ери. Відомо, наслідки праці були страшні для їх здоровля фізичного, духового й морального. Так само було й в Европі, але там промислова ера була старша і там люди лекше могли взятися до заради лихови. Там скоро повиходили закони про захорону дітий по фабриках. В Америці подібна акція стрінулася з надзвичайними перешкодами. Американський фабрикант признавав себе необмеженим паном свого промислу й дивився на всяке обмеження його права найму як на початок повного вивласнення. Подібне становище займала й американська суспільність, у більшости своїй рільнича.

Була ще й політична перешкода. Американський політичний устрій признає стейт як основну одиницю. Федеральний уряд має тільки так звану делеґовану владу: він може видавати закони тільки про ті справи, які стейти йому спеціяльно до вирішування віддали. Наслідки сьої конституційної будови показалися найкраще, коли прийшлося видавати закони проти діточої праці. Не всі стейти розуміли вагу такого закона. Одні такі закони видали, другі ні. Фабрики, наймаючі діти, як тільки стейт видав закони проти діточої праці, переносилися зараз до стейтів, які таких законів не мали. Показалася потреба заведення одноцільного закона для цілої Америки. Але конгрес такого права від стейтів не дістав.

Почали акцію й агітацію за відповідною зміною американської конституції. Фабриканти, які мали гарні зарібки з праці дітий, виступили проти того. За ними пішли всі назадницькі сили. Оканел, римо-католицький кардинал з Бостону, видав пастирський лист і забороняв католикам голосувати за сею поправкою конституції. Поправки не ухвалено.

Але агітація йшла далі. Ріжні громадянські установи розкривали далі тяжкі наслідки діточої праці для дітий. Відложена на якийсь час справа не пропала. Громадянство бачить, що нині або завтра вона мусить бути вирішена так, як розум каже, без огляду на те, що самолюбні інтереси фабрикантів можуть казати їм виступати проти сього, і мимо того, що всі назадницькі сили будуть сих самолюбів далі обороняти.

ЛИСТОПАДОВІ ДНІ НА ЧУЖИНІ

Листопадове Свято в Пшібрамі.

10-ту річницю проголошення самостійности Західних Земель України відсвяткували українські студенти високої гірничої школи в Пшібрамі окремою Академією в дни 4. XI. б. р. Після Академії ген. Павленко перевів декорування пропамятною воєнною відзнакою, по чім всі учасники удалися на кладовище, де ген. Павленко удекорував відзнакою памятник помершого члена У. Г. А. бл. п. Шемерднка. Почесна стійка сторожила могилу до пізної ночі.

О. Б.

Протестаційне віче в Празі.

Управа „Центрального Союзу Українського Студентства" скликала дня 12. XI. б. р. віче.

Ухвалені резолюції звучать: „Українське студентство, зібране на заклик свого Центрального Союзу дня 18. XI. 1928. р. в Празі, після заслухання звідомлень про події, що відбулися в днях 1—3-го листопада 1928. р. на Західних Землях України, а з окрема у Львові: I. заявляє: 1) свою повну солідарність з численними масами українського народу, що в день 1-го листопада 1928 року, в десятилітню річницю відновлення української державности на Західних Землях України, торжественно вшанували память цього великого, державнотворчого, загально національного чину. 2) Своє признання всім учасникам свята за їх гідну поставу перед нападами зорганізованого ворога. II. Протестує: 1) проти пляново підготовленого та у варварський спосіб переведеного польською академічною молоддю погрому над українським населенням та українськими політичними, культурними й господарськими установами, доведеними руїнницькою рукою напасника до стану повного матеріяльного знищення. 2) проти пасивної ролі польської поліції підчас погрому, як також проти поведінки вищих чинників політичної адміністрації, які не вжили в належний спосіб стоячих до їхньої розпорядимости, засобів. III. Стверджує: 1) в погромі, доконаному польською академічною молоддю, здійснення наперед продуманого пляну, метою якого було знищити у фізичний спосіб ті матеріяльні підстави українського національного життя, яких не далося дотепер знівечити практиками урядових розпорядків та ріжного рода офіційних репресій. 2) солідарність органів публичної безпеки з наміреним вчинком академічної молоді, якій ці органи не поставили потрібного опору підчас самого погрому, виновників тогож дотепер не арештували і не покарали. IV. Виносить: доконаний польською академічною молоддю погром, як наглядний документ пануючої на Західних Землях України системи грубого насильства перед форум культурного світу й відкликається до авторитетних чинників його опінії, щоби вони відсудили наведені нелюдські вчинки і тим морально піддержали український нарід в тяжкій боротьбі за його права. V. Підтверджує заяву українського краєвого студентства, винесену у Львові 2. листопада 1928 р.

Л. М.

Протестаційне віче в Подебрадах.

Львівські події, що приняли з польського боку наявні признаки дикого вандалізму, зворушили цілим єством українського студентства в Подебрадах. На окремім студентськім вічу висловлено признання тим товаришам студентам, що боронили „Академічний Дім" у Львові, та осуджено польський вандалізм. Відповідні резолюції переслано до „Цесуса" з проханням переслати їх до Союзу Народів та до Міжнародньої Студентської Конфедерації.

П. В.

Протестаційне віче в Берні.

Українські студентські організації в Берні відбули дня 10. XI. б. р. протестаційне віче в приводу подій, що відбулися в перших днях листопада у Львові. Віче висловило признання українському краєвому студентству та рішуче осудило вандалізм польських студентів. Приняті резолюції, що їх призначено для Союза Народів, вислано на руки „Цесуса".

М. Д.

Протест „Союза Освобождення Вильна".

Кавнас, 9. листопада 1928. Ч. 8065.

Центральний Виконавчий Комітет Освобождення Вильна, довідавшися про події у Львові, шле глибоке співчуття потерпівшим Братам Українцям і висловлює як найбільше обурення польським студентам. Тимбільше співчуваємо, що і литовська нація находиться під польським ярмом в краях: виленському, гардейському і сувальському, та неораз сама переконалася про жорстокі і некультурні переслідування. Ми твердо віримо, що відважна й видержлива Українська Нація не тільки зуміє геройчно знести нанесений удар, але також зуміє скріпити свої ряди та нанести Полякам відповідний удар. Не сумніваємося, що ніякі причини не здержать і не завернуть преславної Української Нації від дальшої геройчної боротьби для освобождення своєї Батьківщини зпід чужого ярма. В цій боротьбі ми — Литовці завсіди будемо вірними й активними Вашими помічниками.

Предсідник „Союзу Освобождення Вильна":
проф. Біржишка,
Заступник предсідника:
Балис Слізис,
Члени: **Іздимінкас Капінас, проф. Земаіт.**

Десяті роковини у Данцігу.

Десятиліття збройної боротьби за Українську Державність кісвяткувала українська колонія окремим вечером, що його уладив в дні 1. XI. б. р. Союз Укр. Студентів „Основа" при допомозі укр. студ. корпорацій. Кромі деклямацій з „Гуцульського Куріня", продукцій хору „Сурма", промов інж. Кізюка і Зголякевича, відчитав інж. Лашкевич реферат: „Події, що попередили 1-ий листопад".

Дня 11-го листопада відбулося протестаційне віче в Данцігу проти бандитських нападів польських студентів і поліції на укр. культурні й економічні установи у Львові. Ухвалені резолюції переслано до Секретаріяту Союза Народів у Женеві, до Сенату м. Данціґа та до англійського, французького, американського, бельгійського, німецького й італійського посольства. Підчеркуючи солідарність із краєвим студентсвом, усі присутні оподаткувалися в користь „Фонду 1-го листопада".

Німецьке студентство і львівські події.

„Дайтшер Гохшульрінг" в письмі з 5. XI. б. р. пише між иншими слідуюче: „Ми довідалися про боротьбу між Українцями і польськими націоналістичними студентами у Львові. Хоч вислід цеї боротьби, в наслідок теперішньої переваги нашого спільного ворога, приніс Вам нові втрати й переслідування, всеж ми не висловлюємо жалю, а противно, радуємося, тому, що ця боротьба є новим знаком відваги й неуступчивости Українців. Просимо висловити Українському Студентству слова симпатії німецької академічної молоді, яка разом з Вами стоїть в одному фронті проти польського гнобителя, що забрав нам Корідор і Сольдав та старається нас захопити через Литву й Східні Пруси пі своє насилля".

„ЦЕСУС" у справі польського вандалізму.

„Центральний Союз Українського Студентства" в Празі виготовив довший меморіял в англійській, французькій, німецькій та українській мовах, який по випущенню друком вишле студентським і науковим установам цілого світа. До меморіялу долучається численні знимки, що ілюструють польський вандалізм.

Свято 1-го листопада в Кральовім Градці в Чехах.

Державне свято 1-го листопада було відсвятковане українською колонією в Кральовім Градці святочною Академією та панахидою на могилах померших стрільців. На свято приїхали з Праги співак Самойлович та от. Крижанівський. Святочну промову на Академії виголосив д-р С. Нижанківський, після чого п. Самойлович відспівав декілька пісень. Закінчено Академію відспіванням національного гимну.

Р. О.

Дальші протести Литовців.

Студентські організації при **Аграрній Академії в Кові** винесли на Загальних Зборах 14. XI. б. р. при співучасти професури протестні резолюції, в яких між иншим говориться: „Дивуємося, що в нинішніх часах в Европі мають місце такі звірства, як ті, що їх допустилися Поляки над безборонним українським населенням. Ми відчуваємо, що ті страшні події зродилися з нічим необґрунтованої ненависти, бажання асиміляції, а то й цілковитого знищення Українців. Ся зневага супроти Українців залишиться незабутим моментом глибоко в серцях Литовців. Ми твердо переконані, що звірські насильства не здержать стремлінь Українців та їх боротьби за національну свободу й право". Протест підписали: відпоручники професури, „Економічного Товариства", „Загально-аграрного Товариства", „Товариства Лісників", Корпорацій „Будучність" і „Молода Литва", Культурного Відділу, Відділу Стрільців, Клюбу „Альгімантас" і т. д.

Дня 16. XI. б. р. відбулося окреме зібрання студентів **литовського университету і членів Союза Освобождення Вильна, які вислали слідуючі резолюції:**

„Почувши про варварства Поляків, що загарбали нашу столицю Вильно, ми, студенти литовського университету і члени Союза Освобождення Вильна, висказуємо Вам, Товариші, горяче співчуття та бажаємо Вам звільнення зпід тяжкої польської неволі: Працюйте, а ми з Вами!" Підписали: И. Данюсевічіус, И. Гаврілюс, П. Красніцкас і А. Стеймікіс.

Стрілецький Відділ „Пагірю" виніс дня 18. XI. б. р. резолюції, в яких між иншим говориться: „Проти того рода варварств XX. століття виносимо острий протест перед цілим світом та віримо, що прийде час, коли для Української Нації засвітить сонце свободи, а польські варварства, заподіяні Українській Нації, запишуться в історії людства найбільш чорними красками". Підписали: Казіс, Райля, Ант. Цепунекас, Ант. Вайцуніяс.

В. М.

Так повинно би бути.

Студент I.: Я перепав при іспиті, але за це я повинен заскаржити професора.

Студент II.: Не дайся висміяти! Скаржити професора за це?!

Студент I.: Абож у карнім кодексі не сказано виразно: „Хто вихісноує несвідомість іншого, щоби йому зашкодити, буде караний арештом до одного року?"

З ЛИСТОПАДОВОГО СВЯТА У ВІДНІ

3)

Слідкуючи в усьому за своїми провідниками — сподівались і одні і другі, досвідчений стрілець і та на-пів дитина, осягнути свою вимріяну мету: сподівались прогнати ляцького зайду зі своєї хати той, коли почулались зовсім [illegible] серед своїх, а навіть тоді, коли влізливий і захланний ворог, підкріплений антантою, виперли їх за Збруч. Та цей відступ, ця насила зі сторони ляцького народа, який не чесною боротьбою, а шахрайством, брехнею і юдовими срібняками по грабіжницьких, мілітаристичних кабінетах Европи добув тут перемоги, — все те не нівелює справжньої вартости Листопадового Свята, маніфестації боєвого хотіння нації, її твердого змагання до визволення і її державно-творчої свідомости — а навпаки: ставить її у ще світлійше сяючому ореолі на сторінках історії Західної України нової доби.

„Розважаючи так історію нашої визвольної боротьби сьогодня, звертаються в нас очі мимохіть на страшне лихоліття, в якому тепер наш Рідний Край. Кровавиться він сьогодня в ляцькому ярмі може ще й гірше, ніж за часів Баденів і Потоцьких. Ворожі зайди, користаючи зі спасенного завзяку з антантою, розсілися тут з нахабністю лютих хижаків та гірше царської Росії придушують кожний і найменший вияв визвольного руху, а й наші теперішні провідники в краю не навязують у своїй політичній боротьбі до традицій минулого збройного подвигу нації. І здавалосяб, що на марно пішли геройські зусилля Української Галицької Армії, на марно незабутні кріваві жертви святих Героїв народу, тих великодушних, молодих бунтарів-ворохобників, що намагалися врубати голову ляцької гидрі. Даремно, здавалосяб, лягли головами Шеремета, Мельничук, Скочиліс, Басарабова, Крупа, Луцейко і цілі ряди инших наших жертв революційної ідеї, заморджені Поляками по їх царських тюрмах та під їх кулями на окривавлених подвірях ляцьких тюрем. Здавалосяб... Та ні — живого духа не скуєш!

„Повні тюрми наших політичних вязнів в Галичині, процес Атаманчука, Гука і десятків инших указують на те, що не погас ще визвольний запал серед української молоді, що ні Домбе, ні Пикуличі, ні Стшалкова чи другі подібні, не зломили її духа. Вони заґартували, його, дали добру школу національного виховання, навчили і примусили любити Вітчину, і навчили й ненавидіти. Але не ненавистю сліпою, безсильною і скоро проминаючою ненавистю раба, а ненавистю Героя до подлих катів. І покіль є тюрми на нашій землі, покіль вільно ворогові вбивати безкарно наших передових людей, поки наша молодь мусить вислугуватися ляцькому мілітаризмові, поки наша преса не буде мати свободи слова, поки наші організації не будуть певні свойого завтра, і ми здані на ласку й неласку нахабного влізливця — **так довго вогонь революційної думки не сміє вигаснути в душі нашого народа!** Як ні переяславський ні андрусівський договір не вспіли вбити в народі визвольного духа, як полтавський погром находить крівавий відгомін в Гайдамаччині, так і наша, покищо остання, визвольна, нехай програна боротьба являється одним зі звен нашого невпинного змагання до волі, виявом самостійницького духа красних синів народа. І сперті на наші визвольні традиції, ми вважаємо теперішній стан нашого нового поневолення тільки найконечнішою перервою в боротьбі, що має довести нас до оконечної мети, до віковічного закріплення **Соборної, Незалежної, Самостійної Української Держави!** Але до того треба, щоб ідея самостійности перепоїла організм усього народа. Не тільки одиниці або поодинокі гурти, але весь народ у всенародньому обєднанню широких мас, з національно-свідомим робітництвом і селянством, в обєднанню всіх суспільних верств узагалі. І в дакім обєднанню треба нам здійснювати святу ідею — ідею визволення, ідею державної соборности від Сяну по Кавказ. Це винні ми святим тіням тих стотисячних жертв У. Г. А., що в страшних муках конали за нашу волю, за наше визволення; це винні ми достоїнству українського народа, який боротьби за волю не покидав ніколи.

„А Листопадові свята будуть в нас тільки грищем святочних фраз, як-що ми з кожним таким святом не відновимо в найглибших глибах нашої душі Ганнібалевої присяги: не лиш боротися з ворогом на життя і смерть, але й боротися з тою погубою та страшною проказою в нашій національній духовости, якою є недоцінювання ідеї обєднання, недоцінювання власних сил обєднаного народа і доптання революційної ідеї безперестанної, безкомпромісової боротьби в імя якоїсь „льояльно-реальної" політики. Тіни впавших за волю України, тіни Творців Листопадового подвигу, кличуть до нас нині сурмовими голосами, що тільки боротьба обєднаними силами всіх верств народа доведе нас до тої точки, де зможемо назвати наші змагання до Листопадових днів по лінії дальшого, геройського продовження. Як співає наш революційний поет П. Карманський:

„Не примілвайте духом недо- [кровних,
Ножів свячених з рук не ви- [пускайте!
Стальте хотіння в муках не- [вимовних
І віру в чудо в серцю вашім [майте!"

(Кінець).

CHILDREN OF THE MEMBERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

ASK YOUR FATHER TO INSURE YOU IN THE JUVENILE DEPARTMENT OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION. YOUR PARENTS WILL BE INSURED FOR ANY ACCIDENT TO YOU, AND YOU WILL RECEIVE THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE.

ДО ВП. П. УРЯДНИКІВ МІСЦЕВИХ ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА.

Згідно з ухвалою головної конвенції і референдум всіх членів ухвалено видавати календар У. Н. Союза кождого року по ціні 30 цнт. за примірник. Як кождого так і сего року головна канцелярія зладила рахунок, вчисляючи належитість за календарі, яка має бути заплачена в місяці грудні. Кождий член, окрім своєї місячної належитости, обовязаний зложити також належитість за календар, щоби не перетягати довгів на слідуючий рік.

Адміністрація Свободи старалась що року календар видрукувати і до відділів розіслати ще перед замкненнем року, себто в грудні. Сего року через великі перешкоди при будові власного дому, де приміщена друкарня, неможливим було приспішити друк і висилку календаря на рік 1929 і всі члени вирозуміють та узгляднять сю проволоку. Се однак не повинно нікого відтягати від плачення належитости за календар, бо він буде висланий і доручений.

Р. Слободян, фін. секретар.

ІВАСЬ ЧИТАЄ, ГАНУСЯ ЧИТАЄ І МАЛА МАРУСЯ ХОЧЕ ЧИТАТИ. Хоче читати, бо має гарну книжечку. І ВАШІ ДІТИ НАВЧАТЬСЯ СКОРО І ГАРНО ПО УКРАЇНСЬКИ ЧИТАТИ, КОЛИ БУДУТЬ УЧИТИСЯ З ЧИТАНОК МАТВІЙЧУКА. Досі вийшла ПЕРША, ДРУГА І ТРЕТЯ КНИЖЕЧКА. Продаються по ціні 40, 45 і 60 центів.

КОЖДА ЧИТАНКА Є СТАРАННО ЗЛОЖЕНА І ГАРНО ТЕХНІЧНО ВИДАНА. ОПРАВА СИЛЬНА. ПИСЬМО ЧИТКЕ, АКЦЕНТОВАНЕ. ОКЛАДИНКИ ЧИТАНОК ПРИКРАШЕНІ ТРИКОЛІРОВИМИ ВІНЄТКАМИ (професора Куриласа). ТОМУ ГОРЯЧО ПОРУЧАЄМО ТІ ЧИТАНКИ УСІМ УКРАЇНСЬКИМ ШКОЛАМ.

Замовлення слати на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Василь Бобрів.

МОСКОВСЬКИЙ ЦАР У ПАРИЖІ

Москалі люблять хвалитися шириною свого характеру. Звідси йде те, що теперішні московські царі-большевики звуть Европу гнилою та дрібязковою. Особливо нині можна почути від московських імігрантів, що Европа це ніщо в порівнанні до Московії. Правда, що під Московією вони розуміють і Україну та всі землі, які ще мусять терпіти сваволю дикунів, і ті краї, що по милости сильніщих стали незалежними. А в чому полягає ота „славна широта", власники її не хочуть ясно сформувати. Коли ж цю справу простежити, то від „широти" лишаеться одне дикунство.

Коли московські купці колись, до революції, напивалися, то били люстра, посуду, перевертали столи, мазали муштардою обличча кельнерів, приказуючи: „Моєму нораву не препятствуй!"*).

Кельнери-ж, зігнувшися в чотири погибелі, привітно усміхалися своїм начальникам, чекаючи доброї заплати „на чайок".

В той час, коли в Европі це називалиб дикунством, у Москві таке поведення називали далеко скромніще: „широка натура".

Що не робилосяб дикого, в Московщині прирівнювали це трохи не до геніяльного.

Післяж широких експериментів большевиків, після необмежених розстрілів, Москалі все носяться з своєю шириною, як дурень з писаною торбою. У всьому вони бачать геніяльне, а в Европі лише вузьке, гниле й дрібязкове.

Щоби ясніще уявити собі московського генія й „ширину", яка бере початок від кількох століть, треба подивитись, як заховувався цар Петро Великий у Парижі. Як відомо, Москалі гордяться цим катом, а українським найбільшим ворогом. В ньому вони вбачають того реформатора, що повів Московію до культури і цивілізації. Очевидна річ, розуміючи його дикунство не инакше як тільки „ширину руської натури".

В 1717 році в Парижі стало відомим, що московський цар Петро має заїхати до Франції. Мандрівка його не мала офіціяльного характеру; він їздив „інкогніто''. Про Московів у ті часи знали мало, а певніще зовсім нічого не знали, окрім того, що це велика країна. Французи ще були під вражінням перемоги Петра над Карлом XII. та козаками під Полтавою й готовилися до пишної зустрічі „східного кольоса". Вони не знали, що хоч Московія й посідала великі простори, то зате була дика, як теперішні Готентоти в Африці. До тогож треба додати, що Французи любили всякі паради та пишноту.

В квітні виїхав чудернацький поїзд до Дункерки на Північному морі, куди мав прибути „zar moskovit". Попереду королівські повози, а ззаду звичайні вози та фургони, навантажені меблями з королівської палати.

Тодішні гофмаршали уклали спеціяльну програму зустрічі.

Маркіз де Нель спеціяльно виїхав до Калє, а маршал Тісе, знавець королівських звичаїв, мав чекати царя в Бомоні.

В Парижі нашвидко готовили кімнати в палаті Люврі, де мешкала королева-мати. Чистили позолоту, витирали образи, а мадам Ментонон, одна з коханок короля, наказала поставити спеціяльне для Петра ліжко.

На всякий випадок граф Толстой, котрий приїхав скорше, порадив приготовити ще одно помешкання, колиби цар не захотів поселитися в Люврі.

Одним словом: Париж збирався зустрічати „великого царя", наївно думаючи, що має приїхати щось вище від них.

Дня 21. квітня цар прибув у Дункерк і зараз же став домагатися дальшої поїздки. Королівські карети й повози йому не подобалися й він забажав їхати у звичайній бричці, такій, в якій він їздив у Петербурзі.

Одначе того, що хотів, не дістав і був примушений їхати в старому фаетоні.

* * *

Нарешті рушили, але до Парижа їхали не чотири дні, як того хотів цар, а 16 діб.

Причиною того послужила православна паска. В Калє вся „свита" царя насмокталася горівки, а сам Петро, що ледви тримався на ногах, пішов у найближчий шинок і там пив з музикантами за їх здоровля.

Дня 7. травня вечером приїхав цар до Парижа. Карета, окружена ґвардійцями, підкотилася під Лювр і цар подався в палати, які горіли від моря світла. Розкішно приготований стіл блищав дивовижними стравами, але „реформатор" попросив хліба та редьки. Він незнайомий був з почуттям поваги до хазяїв.

Покої йому не подобались і він вийшов геть.

Запасове помешкання йому таксамо не подобалось, але всеж таки він лишився.

Маршал Тісе з жахом дивився на царя, як на дикуна, що не знав ні слова по французьки.

Цар, мов у себе дома, гуляв по покоях і страшенно лаявся.

Рано 9. травня приїхав регент з візитою. Петро вийшов йому на зустріч, але зараз же повернувся до нього задом щоби підкреслити ріжницю між собою і ним.

Відбувши візиту до королівської палати, цар рішив, що може робити всьо, що хоче, так, як у себе дома, в Московії.

* * *

Дня 14. травня регент везе царя в оперу на велике представлення. Не висидівши чотири акти, цар покинув реґента. Всі ходження московського царя закінчилися вечерою та пиятикою. Коли він вертався з полювання в Фонтенбльо, то жінки, що мили карету Петра, помітили, що він не їсть, а жере.

Найбільшу увагу звертає він на вино і за обідом випивав найменче дві пляшки та пляшку лікеру. За вечерою стількиж, не рахуючи пива.

Нарешті 20. липня цар вирушає до Спа, де його чекала будуча цариця, колись прачка, Катерина.

Москалі кажуть, що своїм поведенням „цар-реформатор" дав докази „ширини культури".

Париж, 15. XI. 1928.

*) Це значить: моїм баажанням не перешкаджай. Що хочу, те й роблю! — Автор.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Вільна Україна, від. 152, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в середу, 12. грудня, точно в год. 7.30 вечером, в церковній гали під ч. 37 Morton St. Обовязком є кождого члена прибути на означений час, бо, як звичайно, на річнім мітінґу буде вибір уряду і инші важні справи до полагодження. Довгуючі члени мусять вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будемо приймати нових членів без оплати вступного, тому повинністю є кождого члена привести хоч одного нового члена. — Іван Бакун, предс.; Й. Фурда, секр.

КАРЛАШ

КОНЦЕРТИ, ВИСТАВИ, ЛЕКЦІЇ.

381 CENTRAL PARK WEST N. Y. C.

TEL.: ACADEMY 3128.

ПОШУКУЄМО 75 УКРАЇНЦІВ З $100.

УКРАЇНСЬКЕ СПІВАЦЬКЕ ТОВАРИСТВО „БОЯН" З ЙОНКЕРС, Н. Й., ДАЛО СВІЙ ТРУД І ТАЛАН СВОЇХ ЧЛЕНІВ-СПІВАКІВ, ЩОБ ДОСТОЙНО ВІДСВЯТКУВАТИ ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ. ТА ЦЕГО БУЛО НАШИМ ЧЛЕНАМ ЗАМАЛО І ВОНИ РІШИЛИ ПРИЗНАЧИТИ ЩЕ $100 НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ У ЛЬВОВІ, ЩОБИ В ТОЙ СПОСІБ ПОЧТИТИ НАШИХ БОРЦІВ ЗА ВОЛЮ, А ЗАРАЗОМ ЗАПРОТЕСТУВАТИ ПРОТИ ЗВІРСЬКИХ ЗНУЩАНЬ, ЩО ЇХ ДОПУСТИЛИСЯ ЛЯХИ У ЛЬВОВІ У ЛИСТОПАДОВІ ДНІ.

ПОСИЛАЄМО З ЙОНКЕРС ОТУ ВЖЕ ТРЕТЮ СТОДОЛЯРОВУ ЖЕРТВУ НА ДІМ ІНВАЛІДІВ У ТІЙ ВІРІ, ЩО В ДРУГИХ УКРАЇНЦІВ ЧИ ГРОМАД БЕ ТЕ САМЕ ПОЧУВАННЯ, ЩО І В НАС, ТА ЩО МІЖ НИМИ ЗНАЙДЕМО ДАЛЬШИХ 75 ЖЕРТВОДАВЦІВ, ЩО ЗЛОЖАТЬ НА БУДОВУ ДОМУ ІНВАЛІДІВ ПО $100 І ПЕРЕШЛЮТЬ ЇХ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE
P. O. BOX 411,
PHILADELPHIA, PA.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

АЛЛЕНТАВН, ПА.

Листопадове Свято.

Відбулося воно дня 18 листопада за стараннем всіх наших Братств і Товариств. На це Свято Української Державности прибули численно місцеві і позамісцеві Українці. Описав його вже в „Свободі" наш гром. Гришко, а нам приходиться тільки доповнити. Свято почалося панахидою за поляглих героїв. А вечером о год. 7. відбувся концерт. Свято отворив наш парох о. Й. Пелехович, пояснивши ціль свята та відчитавши проклямацію, що її видала Українська Національна Рада в пропамятні листопадові дні. Місцевий хор проспівав січові і народні пісні, а реферат про Листопадове Свято виголосив о. П. Середа з Шенандоа, Па.

Референт переповів нашу боротьбу за незалежність та подав приміри з подібної боротьби других народів. Заразом візвав зложити жертви на будову Дому Українських Інвалідів.

Жертвували: Всч. о. Середа $5; о. Пелехович $2.25; по $2: М. Паращак, І. Собчак, Г. Пипюк; по $1.50: С. Мешко; по $1: І. Білань, В. Касич, Д. Проць, П. Горбовий, Т. Саврук, Г. Фариняк, А. Носай, А. Кодубець, М. Яремчук, А. Климань, В. Гришко, М. Колодій, І. Федорак, В. Ярема, М. Ярема, Н. Турчин, К. Сива, Ю. Сарафуф, Р. Бойко, М. Гуцайлюк, Г. Біленький; по 50 цнт.: А. Ващишин, Я. Масала, К. Дацик, І. Коромець, П. Грабовенський, Н. Терефенко, Г. Штойко, М. Возняк, А. Малицька, Ф. Савечко, М. Падаруф, М. Лабоцька, Л. Хома, П. Бойко, Ев. Штойко, А. Ярема, М. Крайняк, М. Фартух, Н. Саврук, Д. Рудакевич, В. Ракочий; по 25 цнт.: М. Худоба, І. Рудакевич, А. Сіржант, С. Салаш; І. Завидюк 30 цнт.; Г. Загоруй 20 цнт.

В другій части програми відспівав хор кільканацять пісень, а наші дівчатка віддеклямували дескілька поезій, присвячених Січовим Стрільцям.

Гром. Пипюк сказав кінцеве слово, завзиваючи присутніх до витревалости і завзяття в боротьбі за кращу долю. Свято закінчено відспіванням американсько-українського гимну.

По святі комітет відбув засідання і там стверджено такий прибуток зі свята: збірка на галі $50.60, за тикети $96.70, разом $147.30. Розходу було $31.30. Остає в касі $116. З того може ще треба оплатити оголошення в часописи, а решту, що певно буде виносити $100, вишлемо через Обєднання на будову Дому Українських Інвалідів у Львові.

Свято це піднесло наш нарід на дусі, а в тім велика заслуга шановних бесідників, особливо о. Середи, і виконавців других точок концерту.

Г. Біленький, секр.

БРУКЛИН, Н. Й.

Попис українського танку школи д. Григорія Ащенка.

Вже тому кілька тижнів було голошено, що д. Ащенко приготовляє несподіванку для нашої української громади. І дійсно. В неділю, дня 11. листопада с. р., заходом укр. гр. кат. церкви Сош. Св. Духа в Укр. Народнім Домі відбувся попис українського танку під управою д. Гр. Ащенка. Велика галя Укр. Народного Дому була переповнена публикою. Програма сего попису була велика, бо складалася з двох частей, в склад котрих входили 18 точок до виконання. Перед піднесенням куртини о. А. Лотович сказав кілька привітних слів до публики про значіне і потребу танку так під оглядом народним, як і спортовим. Опісля піднеслась куртина і розпочались пописи. Душа раділа дивитись на ті дрібненькі діти, які неначе метелики, одягнені при кождім виступі в ріжноманітні одяги, звиваються по сцені під такт музики. Родичі тішилися, бачучи, як їх діточки красно танцюють.

За кождим виступом лунали гучні оплески без упину, а родичі і публика обдаровували молодих танцюристів грішми, кидаючи на сцену, а котрі потім ділено між діти. Найліпше танцювали: Анна Кмита, Юлія Сметанюк, Анна Карплюк, Марія Карплюк, Олена Захарків, Текля Рибак, Володимир Масник і инші. Всіх дітей-танцюристів виступало около сто. Добр. Григорій Ащенко недавно розпочав в нашій громаді науку танцю, але успіх з тої науки дуже красний, бо відносно за низьку місячну оплату діти навчилися прекрасно ріжних танців. На закінчення програми д. Григорій і д. Вірдія Ащенко відтанцюцвали кілька танців. Гимном Ще не вмерла Україна закінчено отсей попис.

В. Яськевич.

Мама до сина, котрий прийшов до хати пізно в ночи:

— Ти знов волочишся по ночах? Возьми собі за примір твого батька!

Синок відповідає:

— Татови не штука сидіти дома, де вони мають жінку й горівку.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ЗАХОДОМ ЦЕРКОВНОГО ХОРУ при Українській Православній Церкві св. Володимира 334 EAST 14th STREET, NEW YORK, N. Y.

— відограється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 9-ГО ГРУДНЯ (DEC.) 1928 РОКУ

дуже цікаву комедію на 4 дії з міщанського життя, А. Ф. Володського,

ОРИСЯ

(В КАЛАМУТНІЙ ВОДІ)

Беруть участь добірні сили з Ню Йорку.

Поч. точно 7.30 вечер. — Вступ: дорослі 50 ц., діти 15 ц.

Церковний хор всіх ласкаво запрошує на цю чудову комедію. 285-6

Комітет Церковного Хору.

УВАГА! СКРЕНТОН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

СТАРАННЕМ КОМІТЕТУ УКР. ДІТОЧОЇ ШКОЛИ НА ГАЙД ПАРК

— відбудеться —

КОНЦЕРТ

ІВАНА СТЕШЕНКА

оперового артиста, баса Шікаґовської і Філаделфійської Опери, та при співучасти артистки ЮЛІЇ МАЛЕВИЧ-ШУСТАКЕВИЧЕВОЇ і віолінїстки ВАНДИ МІЛЛЕР-ЧЕМБЕРЛЕН 285-6

В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 10-ГО ГРУДНЯ (DEC.) 1928 РОКУ

В АВДИТОРІЇ Y. M. C. A., ріг вул. Вашінґтон і Молбері, Скрентон, Па.

Початок точно в год. 8. вечер. — Вступ $2.00, $1.00 і 50 ц.

Громадяне! Комітет Української Діточої Школи отсим запрошує вас до масової участи в цьому концерті, просячи вас помочи цим способом українській просвіті й вихованню української дітвори в українськім дусі.

Ви однак не тільки поможете українській культурі, але ви почуєте артистів і концерт, який при наших обставинах не так часто можна почути.

РЕКОРДИ БРОНСВІК

ВСІ ГОВОРЯТЬ, ЩО В БАЗАРИ НАЙЛУЧШЕ КУПУВАТИ РЕКОРДИ. Тому, що там є найбільший вибір, тому, що ніхто не злоститься ані не нарікає, коли ви купуєте лиш одну рекорду. Ви чуєтесь як в дома. А що найважніше, то те, що там можна заміняти рекорду, коли чоловік купить, а жінка не любить (як жінка купить, то чоловік не має права тої рекорди міняти).

Вас запрошується зайти до нашого музичного склепу і переслухати ось ті нові рекорди:

59059 (Скажи мені правду.
(Засвистали козаченьки.
59057 (Журавель.
(Подільський козак.
Оба танці, що Авраменко танцює.
59055 (Пяниця.
(Ніч на Україні. — Відспівав при участи чудової музики П. Ґурський.
49054 (Жура моя жура.
(Ой дуб дуба, дівчинонько моя
(люба. Ґурський з парубками.
59050 (Сонце низенько.
(На городі калинонька.
59026 (Коханочка.
(Краковяк.—Орхест. до танцю.
57003 (Полька кокетка.
(Венґерка. — Орхест. до танцю.
59046 (Берізка, вальц.
(Руське танго.—Орх. до танцю.
7900 (Майська ніч.
(Тарас Бульба, 12-цалева $1.00.
79001 (Сорочинський Ярмарок,
(12-цалева $1.00.
ВСІ 8 рекордів повищих за $6.75.
77007 (Інтернаціонал.
(Марсилеза, 12 цалів $1.00.

Важна новина! Заходом заряду музичного склепу „Сурма" вироблено 12-цалеву „рекорду „Інтернаціонал", яку награла знаменита орхестра з 24-ох музикантів. Ця рекорда повинна бути в кожній робітничій хаті.

Хто бажає перепродувати цю рекорду, хай напише по спеціяльну ціну.

Також поручаємо, хто хоче чути гарну музику, слідуючі рекорди по 75 центів штука:

59029 (Українська шумка.
(Запорожці у султана.
59022 (Ходить Гарбуз по городі,
(український вальц.
59003 (Чардаш (Венґерка) і Кокетка.
59023 (Кину кужіль на полицю.
59023 (Січовий Гопак.
59040 (Чогож вода каламутна.
(Пішлаб я по суниці.
59038 (Горе нам з бабами.—Сарматів.
59017 (Американські баби.—Сарматів.
59002 (Баламути. Реве та стогне.
59003 (Гандзя. Ой казала мені матк.
59004 (Стоїть гора. Віють вітри.
59039 (Колиб мені така молодиця.
(Машир.

МИ МІНЯЄМО НОВІ РЕКОРДИ ЗА СТАРІ.

За чотири старі рекорди даємо 1 нову.

Так: вишліть нам 12 старих рекордів і замовте на те місце 12 нових. Три (3) рекорди дістанете даром, а за 9 заплатите почтареви, як принесе рекорди Вам до хати. Коли хочете виміняти більше, то таким самим способом.

Замовлення на рекорди, рольки, ноти, книжки, фонографи,

BRUNSWCK РАДІЯ

і т. п. завсігди посилайте на таку адресу: 212—

SURMA BOOK & MUSIC CO., INC.
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.
між 6. & 7. улицею.
Отворено кождого дня і в неділю.

НОВІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ БРУНСВІК

79003 ВЕЧЕРНИЦІ, НІЩИНСЬКОГО, Часть 3
12" ВЕЧЕРНИЦІ, НІЩИНСЬКОГО, Часть 4
Українська Орхестра „Брунсвік".
59067 ЗАБАВА В КОРЧМІ (комічна сцена)
ЛЕБЕДИГ ЯНКЕЛЬ (комічна сцена)
Е. Міліна і П. Ґурський, сопран і барітон.

ИНШІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ БРУНСВІК

59045 ДІВЧИНА І КОЗАК (народна пісня)
ТРОПАК (народна пісня)
Іза Кремер, сопран.
59054 ОЙ ДУБ, ДУБА Петро Ґурський
ЖУРО МОЯ, ЖУРО з Парубками
59055 ПЯНИЦЯ—БЛУДНИЙ СИН (пісня)
НІЧ НА УКРАЇНІ (пісня)
Петро Ґурський з парубками.
59057 ЖУРАВЕЛЬ (танець)
ПОДІЛЬСЬКИЙ КОЗАК (танець)
Українська Орхестра „Брунсвік".
59059 ЗАСВИСТАЛИ КОЗАЧЕНЬКИ (народна пісня)
СКАЖИ МЕНІ ПРАВДУ (народна пісня)
Віра Смірнова, контральто.
59062 МЕТЕЛИЦЯ (український танець)
ГУЦУЛЬСЬКИЙ АРКАН (український танець)
Брунсвік українська орхестра.
59066 ШИНКАР І ШИНКАРКА (ком. пісня) Часть 1.
ШИНКАР І ШИНКАРКА (ком. пісня) Часть 2.
Е. Міліна, сопран і П. Ґурський, барітон.
79002 ВЕЧЕРНИЦІ НІЩИНСЬКОГО, Часть 1.
12" ВЕЧЕРНИЦІ НІЩИНСЬКОГО, Часть 2.
Українська Орхестра „Брунсвік".

СВІТОВІ ЛЮБОЩІ.

57016 ВЕСНА, ГАРНА ВЕСНА
Інтернаціональна Орхестра Брунсвік.
САРІ ВАЛЬЦ Містицька Банда.
77012 ЧАРДАШ
12" ЦИГАНСЬКА СЕРЕНАДА
Інтернаціональна Концертова Орхестра.

Всі Рекорди 10-цалеві, коли інакше не означені.

Всі 10-цалеві рекорди 75 ц.
Всі 12-цалеві рекорди $1.00

„ДВА ГАРНІ КАВАЛКИ НА КОЖДІМ РЕКОРДІ БРУНСВІК".

BRUNSWICK-BALKE-COLLENDER CO.
623 SO. WABASH AVE. CHICAGO, ILL.
799 SEVENTH AVE. NEW YORK CITY
358 BAY STREET, TORONTO, Canada,
and all principal cities in U.S.A.

Panatropes Radiolas Records Brunswick

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

В СУБОТУ, ДНЯ 8-ГО ГРУДНЯ 1928 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ,

57-59 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

ставлять нову штуку

ЧИЯ ДИТИНА

Усіх запрошає 286 Комітет.

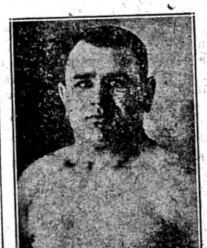

ПОЗІР! ПОЗІР!

БОРОТЬБА В BOSTON, MASS.

В SCENIC AUDITORIUM, 12 BERKLEY STREET.

В ПОНЕДІЛОК, 10. ГРУДНЯ С.Р.

— відбудеться —

БОРОТЬБА

між ІЛІЄЮ ТЕЛИЧИН, українських легко-тяжким шампіоном, борцем на цілу Америку, а

БОБ РАІН, айриським борцем.

Боб Раін каже, що побідить Ілію Теличина, а знова Теличин каже, що недасться побороти, бо має в своїх руках млинок Гаркавенка. Гаркавенко відїзджаючи до Европи навчив Теличина сього способу боротьби. Поза Теличина будуть боротися ще другі три пари борців. — Запрашається всіх до участи побачити, як Теличин справиться зі своїм пратизником. 286

ДО ВІДОМА УКРАЇНЦЯМ, КОТРІ ЛЮБЛЯТЬ ТЕПЛО.

ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ЗИМА, коли зимно немов пазурами обійме не одного й силується виперти з нього дух, коли нема доброго українського кожуха, щоби загрів кров, котра мусить бути завсігди горяча, щоби побороти всяке лихо, а головно зимно.

Нище підписаний хоче стати Вам, Родимці, до помочі: Хоче одягнути Вас, жену і Ваших дітей у теплий кожух, у якім Ви не будете боятися найлютійшої зими, а навіть спати у цім кожусі на північним бігуні.

Роблені мною кожухи є по дуже умірковaній ціні. Кромі цего старанно викінчені, так, як вимагає нинішна пора.

Рівнож переробляю старі кожухи на нові, модерні; фарбую на ріжні кольори, які хто хоче й любить, — і маю на складі готові до продажі від 100 дол. і більше.

Ласкаві замовлення прошу слати на понищу адресу. Памятайте на щире українське гасло: „СВІЙ ДО СВОГО". 233—

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ,

98 Ст. Маркс Плейз, Іст 8-ма вулиця, Ню Йорк, Н. Й.

ДО АМЕРИКИ! Без ріжниці, чи Ви є американським горожанином, чи ні, Ваша жена і діти можуть приїхати до Америки. То саме відноситься до фармерських робітників. Продаємо шифкарти до всіх частей світа. Полагоджуємо всякі старокраєві і американські справи. Споряджуємо контракти купна і продажі, повновласти і т. п. Вишукуємо дати приїзду до Америки і назви кораблів.

ДОЛЯРИ „НА РІЗДВО"

пересилаємо до краю почтою і телеграфічно по зниженій ціні.

ЛОТИ І ДОМИ

продаємо по дуже приступній ціні в першій українській оселі НОВА УКРАЇНА, Н. ДЖ.

По близші інформації заходіть або пишіть до наших офісів:

THE GLOBE SERVICE CORPORATION

30 EAST 7th STREET 329 SO. 4th STREET
New York City. або Philadelphia, Pa.

Корпорація і бюра знаходяться під зарядом предсідателя ТЕОДОРА І. ГРИЦЕЯ з Филадельфії, Па.

До Америки

СПРОВАДЖУЄМО сейчас жінок, мужів і дітий навіть до тих, ЩО НЕ МАЮТЬ ГОРОЖАНСЬКИХ ПАПЕРІВ.

ДОЛЯРИ посилаємо по зниженій ціні ПОСПІШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО і виплачуємо на послідній почті в краю.

АТЕСТАЦІЯ нотаріальних документів та полагоджування СТАРОКРАЙОВИХ СПРАВ. Контракти, повновласти, афідевіти, паспорти та перміти.

Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжні БИЗНЕСИ по дуже приступних цінах.

ВИШУКУЄМО назви кораблів і день приїзду до Америки.

Голоситься у всіх справах до нашого НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні поради та ретельну услугу. 137—

S. KOWBASNIUK

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і Ешю А), NEW YORK, N. Y.

ДОЛЯРИ ДО КРАЮ

ВИСИЛАЄМО ТЕЛЕГРАФІЧНО, РАДІОМ І ПОЧТОЮ.
Виплачуємо в американських долярах, по найнизших цінах від пересилок.
Спроваджуємо родини до Америки і виробляємо всі потрібні папери для їх виїзду.
Продаємо шифкарти до краю і з краю на всі лінії.
Полагоджуємо всякі справи нотаріяльні тутейші і старокраєві.
Виробляємо контракти купна і продажі по дуже умірковних цінах.
Екзамінуємо абстракти, виробляємо морґечі, асекуруємо доми, меблі, автомобілі, виставні вікна, і т. и.
У всіх наведених повисше справах по інформації звертайтеся до УКРАЇНСЬКОГО БЮРА, на адресу:

МИХАЙЛО КЛИМ

2016 WEST CHICAGO AVENUE, CHICAGO, ILL.

ДВА НАЗВИСКА — ДВІ РЕПУТАЦІЇ
на які можете спуститися

Stromberg-Carlson

ПОДИВЛЯЮЧЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ РАДІО
І СТАРА ЗВІСНА

European Phonograph Co.

ВДОВОЛЕННЄ ГАРАНТОВАНЕ
ЛЕГКІ СПЛАТИ — ОБСЛУГА ДАРОМ
Приїдіть і подивіться ТЕПЕР.

EUROPEAN PHONOGRAPH CO.
10th Street і Ave A.
New York City

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ЛУДЛОВ, МАСС.

Панахида і протест.

Заходом Тов. ім. І. Франка, від. 253 У. Н. Союза, відправилася в місцевій українській церкві панахида по поляглих героях. Панахиду відправив о. Продан дня 11 листопада. о. Продан виголосив прекрасне слово, але, на жаль, треба сказати, що не було майже до кого говорити, бо людей було мало. Навіть на таке свято не прийшли, бо так вже звайдужніли.

По панахиді ті, що були в церкві, пішли до галі на прогестаційні збори.

Предсідатель Товариства гром. Дамян Харко згадав коротко про кривані листопадові події у Львові. Старий наш касієр гром. Макарій Пукіш був другим бесідником. Він представив нам історію міста Львова і боротьбу наших міщан в обороні своєї церкви і народа.

Громадяни Приступа і Харко перевели збірку і зібрали $10.50, які переслано до Обєднання. Жертвували: І. Лапка $2; по $1: Д. Харко, Катерина Мельник; по 50 цнт.: І. Приступа, І. Вироника, Й. Чорний, Р. Берник, Т. Капустінський, О. Крайовський, Мак. Пукіш, Ан. Фесяк, Т. Заячковський, Мих. Кумбанський, П. Павлів; по 25 цнт.: Катерина Мишолівська, Мих. Федорів; по 15 цнт.: П. Пилипів.

Установлено Комітет дальшої збірки, до якого ввійшли: Д. Харко і І. Приступа.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

З іменин на дім Інвалідів.

В суботу, 24 листопада, відбулася в домі п. М. Дьорки забава з нагоди його іменин. На забаві було кількох енерґійних одиниць филадельфійської української громади, тому більша часть вечера пройшла в розмові про ріжні громадські народні справи. Переведено також пару збірок на народні цілі. Згадано й про інвалідів У. Г. А. і переведено збірку на дім інвалідів у Львові. Зложили слідуючі: М. Барна і В. Петрусик по $2; М. Дьорка, П. Мельник, М. Качмарчук, Л. Буричка, М. Долинний, І. Сорока, І. Жмутин, О. Буддай по $1; І. Тацинець і Іль. Тацинець по 50 цнт. Разом $13.

Zonite
For pyorrhea

For prevention against gum infections, use Zonite, the new powerful antiseptic. Also guards against colds, coughs and more serious diseases of nose and throat.

МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ
СВЯТОГО ОТЦЯ МИХАЙЛА
предкладає свої лікарства на слідуючі слабости:

РОСТИТЕЛЬ ВОЛОСЯ Д-ра КЛАРА
Гарантуємо, що знищить порпіл, застановить випад волосся і обновить новий ріст волосся на лисині. Пробна бутелька $3.00.
МАСТЬ на егзему, лишаї і прищі на тілі. Пачка $2.00.

КРЕМ І МИЛО ДЛЯ КРАСИ ЛИЦЯ
від прищів, угрів, веснянок, морщин і слідів віспи. В дару дають лице молоде, чисте і гарне в женщин і мущин. Ціна $1.25.

КРАСКА НА СИВЕ ВОЛОССЯ
всіх кольорів. Нешкідливий. Бут. $3.00.
УСУНЕННЄ ВОЛОСЯ. Без бритви усуває волосся сейчас. Нешкідливий і чисто у мущин і женщин. $1.00.

СКЛАД ЛІЧНИЧОГО ЗІЛЛЯ І КОРІННЯ для женщин і мущин на внутрішні слабости та перестуду, жолудок і нечисту кров. Пачка $2.
ПІГУЛКИ НА СОЛІТЕРА І ГЛИСТИ. (їх признаки) брак апетиту, тягість у грудях, нахил на вомити. Ціна $5.00.
РЕВМАТИЗМ. Натирання ревматизму, ломиння тіла, рук, ніг і кривий. Бутелька $2.00.
БАЛЬЗАМ НА КАТАР ЖОЛУДКА, гази, здуття, регулює і чистить жолудок. Бутелька $2.00
БАЛЬЗАМ ТОНІК, чистить і будує кров, дає силу і апетит. Бут. $2.00
БАЛЬЗАМ НА КАШЕЛЬ, простуду, хрипку і задих. Бут. $2.00

Кромі наведених лікарств, приготовляємо лікарства на ріжні другі слабости для мущин, женщин і дітий. Пришліть гроші на лікарство, яке хочете, а ми сейчас вишлемо його. ПИШІТЬ ПО КАТАЛЬОГ НОВИХ ЛІКАРСТВ БЕЗПЛАТНО. Пишіть ясно за вашу слабість. Лікарства посилаємо всюди. Гроші і письма адресуйте: 286—

ST. MICHAEL MEDECINE CO.
BOX 797, Dept. S. W., CHICAGO, ILL.

ВАМ ОПЛАТИТЬСЯ РОБИТИ З НАМИ ІНТЕРЕС. — ЧОМУ?

БО МИ Є ТОЧНІ, УСЛУЖНІ І МАЄМО НАЙБІЛЬШИЙ

Columbia

ВИБІР РЕКОРДІВ

КОЛЯДИ НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ.

10" 75 ц.
ХОР ІМ. ЛИСЕНКА З ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Дірігент А. Гела.
27155F (Дивная новина (Херувими Свят і Стань Да- (виде.

12" $1.25.
70013F (Слава в Вишних і Всяческая (Рождество Христове і По- (над Вифлеємом.

СВЯЩ. К. КИРСТЮК, барітон з акомп. органа і дзвонів.
27110F (Рождество Твоє, Христе, (Боже наш (Йордан.

УКРАЇНСКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА З КОЛЯДНИКАМИ.
70011F (Вертеп, часть 1. (Різдвяний (образ) (Вертеп, часть 2. (Різдвяний (образ)

МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, барітон.
27015F (На небі зірка (Всі разом співайте!

70000F (Бог Предвічний, часть 1. (Бог Предвічний, часть 2.
70003F (Отче наш (Вірую

УКР. ЦЕРКОВНИЙ КВАРТЕТ.
E4043 (Бог Предвічний (Христос родився.
E7307 (Нова радість стала (Небо і земля —
E7308 (Радуйтеся усі люди (В яслах лежить, хор

10" 75 ц.
УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ ХОР.
E7259 (Вселенная веселися (Ірод Цар

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон.
27068E (Бог натуру (Во Вифлеємі
27069F (Ой там на Йордані (Щедрий вечір нині
27077F (Сійся, родися, на щастя на (здоровля (Пішла мати на гранищу

НОВІ УКРАЇНСЬКІ КОЛЮМБІЯ РЕКОРДИ

10" 75 ц.
о. М. МАРУЩАК, тенор.
27157F (Темна нічка, тай не видная (Ой зацвила калинонька

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон.
27156F (На фарми (Брехня

ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА: Юстина Мусяла, Дорка Петрачко і Тимко Крукар.
27154F (Спросини, часть 1. (Спросини, часть 2.

12" $1.25.
70012F (Лемковске Весіля, часть 1. (Лемковске Весіля, часть 2.

10" 75 ц.
УКРАЇНСКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.
27143F (Кума з міста ішла (Танець мого кума
27140F (Поправини в Америці, часть (1. і 2.

12" $1.25.
70007F (Укр. баль в Америці, ч. 1. (Укр. баль в Америці, ч. 2.
70009F (Українське весіля в Америці, часть 1. і 2.

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон
27152F (Алилуя, я бом (Стація „Зімна Вода".

Жадайте повного катальоґа українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришліть спис рекордів, котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за посліплатою (C. O. D.). Всі замовленя виконуємо скоро і ретельно. 110—

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,
86 SECOND AVE., близько 5-тої ул., NEW YORK CITY
DEPT. S.,
ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

Купіть собі УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ (скрипка і піяно). Пригодяться вони напевно Вам і Вашим дітям. Ціна $2.00.
Продає за готівку:
„SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ТОВ. ІМ. І. ФРАНКА в Лудлов, Масс., пошукує учителя української діточої вечірної школи, котрий би міг робити в шпні при легкій роботі, а вечерами від 5. до 7. провадити школу. О роботу виставається Тов., роботи чисті і легкі, оплиця знімента, робідня 65, платня від $40 до $60 на місяць. Школа в Українськім Домі під зарядом Тов. По дальші інформації зголошенці слати до: John Feytsuyn, P. O. Box 425, Rez. 21 Cedar Street, Ludlow, Mass. 284-5

ДІКОУЧИТЕЛЬ пошукує посади, теноровий голос, дірігент і учитель дітей. Адреса: 286-7
WASYL LWIWSKY,
RESTAURANT,
405 East 5th Street, New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКА католицька парохія Успенія Пр. Діви Марії в Бейон, Н. Дж., пошукує дяко-учителя. Платня після умови. Посада до обняття сейчас. Прошу голоситись на слідуючу адресу: Rectory of St. Mary's Assumption's Ukrainian Catholic Church, 24 E. 25 St., Bayonne, N. J. 285-7

ПОШУКУЮ місцевости близько НЮАРКУ, Н. Дж., де мігби вести діточу школу, а також і представити як з дітьми так само і зі старшими. Сам також характеризую до штуки. Котра місцевість не має у себе зорганізованої школи, так я заохочу дітей до школи таки діточою штукою. Прошу голоситись на адресу: Михайло Костра, 11 Charlton St., Newark, N. J. 285-6

НА ПРОДАЖ ґросеряя, є добре місце і на бучерню, конерований штор коло школи, сей дім має 6 кімнат до мешкання 4 два штори в ніц, ґараж на два авта, те все продається наслідком лихого здоровля. Голоситься до: JOHN SMITH, 203½ State Street, Auburn, N. Y. 286-8

АГЕНТИ — $50 тижнево, продаючи сорочки. Не треба грошей ні знаючи. Комісове згори. Зразки даром. Madison Products, 562 Broadway, New York City. 286—

НОВА кольонія в стеті Арканзас. Потреба огородників до стейту Арканзас, де земля видає два збори до року, здоровий клімат, довге літо, коротка зима, богаті і урожайні ґрунта приватні і державні ґомстеди. Інтересовані нехай голоситься залучуючи марку до: 275
M. L. BUCHKOWSKI
De Valls Bluff, Arkansas.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на 1929 р. 5 найновіших стінних календарів з святами на кождий день за $1
Один календар 30 ц.
Ілюстрований катальоґ висилається на бажаннє. KULYNITCH Ptg. CO., 418 E. 9th St., NEW YORK, N. Y.

ДОЛЯРИ НА СВЯТА РОДИНІ
посилаємо почтою і телеграфічно та доручуємо на послідній почті без клопотів.
Полагоджуємо всі инші краєві і тутешні справи вже через 11 літ. Адресуйте так: 271
American Ukrainian Bureau, Inc.
322 North 8th St., Phila., Pa.
АНТІН ПАШУК, през.

ПАТЕНТИ
BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.
Пишіть по Опись і Шкіци та гарно Ілюстровану Патентову Книжку. Обі висилаємо, на жадання, даром. Напишіть також над яким винаходом працюєте тепер і пришліть нам шкіц і опис до переглядненя, щоб забезпечити ваші права сейчас.
Найбільший признаний, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

СТЕФАН І. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга чесна і дешева. Достарчується автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до свого!
ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1743
45 Prospect Av., Bayonne, N.J.
Telephone 540

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

ПІРЄ І ПОДУШКИ.

Подаю до відома інтересованим, що маю на складі пірє і пух з білого гусячого піря.
Рівнож маю полотно на вспи густе і міцне з Чехословаччини по дуже низькій ціні.
Жадайте прубок. 286
B. БУРАК,
4 CONNECTICUT AVENUE,
або пишіть:
P. O. BOX 685, WOONSOCKET, R. I.

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під число
67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 8072.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ
успішно лічені модерними методами.
Острі хронічні недомагання, нервові хороби, шкіри, кровні, нарости, ревматизм, хороби пруса, горла, грудий, хороби жолудкові, нирокові, кишок, сцієтіка, лумбаґо, невральґія і загальне ослаблення. Я поможу вам. Тисячі мущин і женщин успішно вилічені. Мої ціни дуже приступні.
Поради і оглядини даром.
DR. ZINS
Спеціяліст. Основ. 28 літ.
110 EAST 16th ST. N. Y.
межи 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно 9—8 веч. Неділі: 9—4 попол.

HEMLOCK 1438-M.
DR. A. W. FINA
NATUROPATHIC PHISICIAN
1305 CARSON STREET,
PITTSBURGH, PA.
Коли маєте які долеглиності вашого здоровля, то не терпіть. Тут є нагода привернути ваше здоровля як було поперед. Помагаю на всякого рода слабости без медицини. По моїх вказівках і практиці одержите все як найліпше і найскорше. Приїдіть і переконайтеся.
ОФІСОВІ ГОДИНИ:
від 10 до 12; від 2 до 4 і від 6 до 8; в неділі від 2 до 5.
ОБСЛУГА ЧЕСНА, ПОРАДА ДАРОМ ДЛЯ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА
Житомирського заведення породів і Київського Зайцевського шпиталя.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 1st fl., New York.
Tel. Orchard 8121
ПОРАДИ І ПОМІЧ

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах; займається перегляданнєм абстракти, виготовлє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві цитентові і прочі справи. 191-

ДОРЕРС МУЗИЧНИЙ СКЛАД В НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.
має найбільший вибір Українських „Columbia" „Victor" і „Odeon" рекордів в стейті нонменікат.
Приїдіть, в складі слідуючих рекордів:
27154F (Спросини, часть 1-ша (Спросини, часть 2-га.
70012F (Лемковске Весіля, часть 1-а (Лемковске Весіля, часть 2-а.
ПЕТРО ОРДИНСЬКИЙ, барітон.
27151F (Гей гук, мати, гук (Розлилися круті беріженьки
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон.
27152F (Алилуя, я бом (Стація „Зімна Вода"
о. М. МАРУЩАК, тенор.
27153F (Ой не стелися, хрещатий барвінку (Журок моя, журо
УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА З КОЛЯДНИКАМИ
70011F (Вертеп, часть 1-ша (Вертеп, часть 2-га
ХОР ІМ. ЛИСЕНКА З ДЖЕРЗИ СИТІ
27155F (Дивная новина (Херувими свят і Стань Да- (виде.
10013F (Слава в Вишних і Всяческая (Рождество Христове і Поклад (Вифлеємом
Також має на складі ріжного рода музичні інструменти як пяно, разіє, скрипки, гармонії, ґітари, мандоліни, балалайки і т. ин. Українські звички до пяна вироби „Сурма". Приходіть або пишіть до: 286
DORER'S MUSIC SHOP,
38 Oak St., New Haven, Conn.
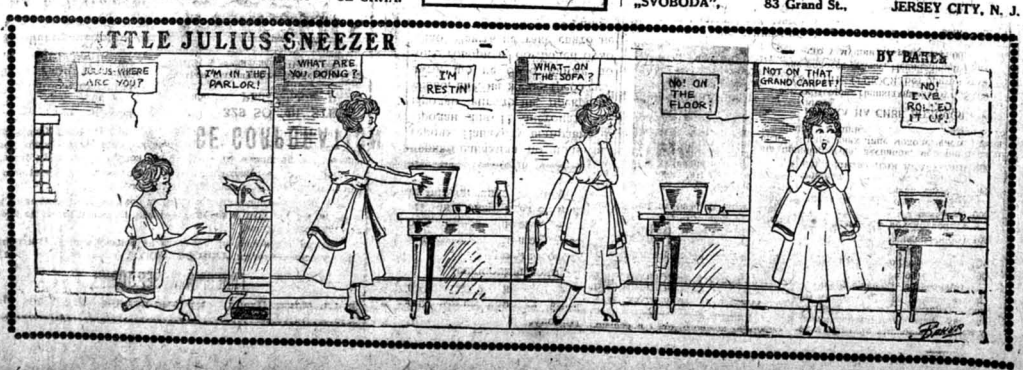
БАНКИТИР УМЕР.
комедія з сільського життя на три дії.
Ціна 35 центів.
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.